

Ost-ra-var (sobota 2.12.)

Na dotek (Komorní scéna Aréna)

Otec (Divadlo Petra Bezruče)

Bez roucha (Národní divadlo moravskoslezské)

Na dotek Nejúspěšnější hra Patricka Marbera se v Aréně dočkala povedeného zpracování, režisér Jan Holec ji pojal v lehké nadsázce a s důrazem na vykreslení charakterů. Tragikomedie o jednom podivném milostném čtyřúhelníku disponuje svižně napsanými dialogy, které s vtípem odhalují vnitřní trápení postav. Střetává se tu pojetí lásky jako sexuální žádostivosti, nepodmíněné obětavosti, ale i nebezpečné závislosti. Ačkoliv se o lásce pořád mluví, hrdinové příběhu ji dosahují jen s obtížemi, neumí ji přijímat a nedokáží si ji udržet.

Ve druhé polovině mi přišlo, že už se Marberův text začíná v milostných výměnách trochu cyklit, vše ale napravuje silný závěr, po kterém jsem zalitoval, že postava striptérky Alice nedostala více prostoru, Magdaléna Holcová ji ztvárnila s odzbrojující kombinací dětinskosti, sexappealu a tajemnosti. Daří se ale i dalším třem hercům – Vojtěchu Lipinovi, Renátě Klemensové a Josefu Kalužovi, dokázali se vyrovnat i s řadou vulgarismů a sexuálně explicitních dialogů tak, aby se z nich staly integrální součásti inscenace a nepatříčně z ní nevyčnívaly.

Otec Hra Florianu Zelleru nabývá od doby svého vzniku na aktuálnosti, jelikož mapuje téma stárnutí populace a s tím spojených civilizačních chorob. Navíc je to text, který dokáže chmurné téma nahlédnout s očištěným humorem.

Zeller hru rafinovaně pojal z pohledu člověka postiženého Alzheimerovou chorobou. Ohledávání struktury hry pro mě bylo potěšujícím aspektem při prvním setkání s tímto textem v Městských divadlech pražských. Bezručovská varianta Jana Holce je o něco kratší, hraná bez přestávky, dokáže ale na jeviště přenést podobně silné emoce. V Praze zářil v hlavní roli Jan Vlasák, tady lze obdivovat mnoho odstínů herectví Norberta Lichého. Na ploše zhruba osmdesáti minut dokázal vytvořit portrét starého muže zoufale zápasícího o svou důstojnost, který se stále více proměňuje v bezbranné dítě, což vrcholí voláním maminky a závěrečným gestem ukazujícím touhu po lidské blízkosti.

Tématu dobře slouží i scéna Pavly Kamanové, která umožňuje drobné změny na pozadí, jenž dobře vystihují nejistotu nemocného člověka. Zhoršující se vyhlídky zase neodbytně sugeruje postupně stále více zešikmená podlaha.

Bez roucha Předem musím podotknout, že nejsem zrovna velkým příznivcem dveřových komedií, tudíž pro slavnou frašku Michaela Frayna nepředstavuji cílového diváka. Ovšem před lety jsem viděl nastudování Hany Burešové v Divadle v Dlouhé a v rámci možností jsem se docela dobře bavil. Inscenace Vojtěcha Štěpánka je ve srovnání s pražskou verzí o poznání slabší.

Technicky je tahle komedie v Divadle Jiřího Myrona vlastně vystavěna dobře, timing vtípů vychází, herci i rekvizity se vždy nachází tam, kde mají být. Hereckému týmu se daří oběhat rozlehlé jeviště a zdárně plní režijní zadání. Problém je, že se téměř vůbec nepovedlo odlišit charakterly herců zájezdové společnosti od postav, které ztvárňují v přihlouplé komedii, s níž vyrazili na turné. Štěpánek zbytečně tlačí na pilu - navzdory tomu, že méně je někdy více (což není volání po civilních hereckých výkonech, chápu, že fraška má své zákonitosti a lehké přehrávání k ní neodmyslitelně patří). Výsledkem je, že hlavně druhá část, kdy divák sleduje děj ze zákulisí při nepovedené repríze, vyznívá až na vzácné okamžiky křečovitě. (Zpětně tak lze ocenit úpravu režisérky Burešové, která druhé a třetí dějství propojila a značně tím zvýšila dynamiku příběhu).

LUKÁŠ DUBSKÝ, nadivadlo.blogspot.com